

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Leesoffensief Wijchen 2022-2024

Kernboodschap

De leesvaardigheid van Nederlandse jongeren neemt sinds 2003 steeds verder af. Ze lezen minder vaak en met steeds minder plezier. Ook onder Wijchense jongeren is deze trend zichtbaar. De bibliotheek, de kinderopvang en het onderwijs slaan de handen in om van alle kinderen goede lezers te maken, die gemotiveerd zijn en blijven om te lezen. Geletterdheid is een fundamentele voorwaarde voor duurzame inzetbaarheid op de arbeidsmarkt, sociale inclusie en zelfredzaamheid. De deelnemende partijen vragen subsidie om hun Actieplan Leesoffensief Wijchen uit te voeren. In het Bestedingsplan incidentele middelen Nationaal Programma Onderwijs zijn hiervoor middelen gereserveerd.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
23-11-2021	Bestedingsplan incidentele middelen Nationaal Programma Onderwijs (Z/21/067164)

Toelichting

In Nederland is een negatieve leesspiraal ontstaan. Jongeren beleven steeds minder plezier aan lezen, gaan daardoor minder lezen en vervolgens neemt de leesvaardigheid. En iets dat je niet doet, kunt doe je niet graag. Dus daalt het plezier nog verder, etc. etc. De situatie in Wijchen komt overeen met dit landelijk beeld. Een aantal lokale cijfers om dat aan te tonen.

- 97% van alle 0- t/m 3-jarigen in Wijchen wordt voorgelezen. Het merendeel (65 procent) zelfs dagelijks. Naarmate kinderen ouder worden neemt dit percentage af. Dat zien we ook terug in landelijke trendcijfers. Van de 8- t/m 11-jarigen wordt 28% nooit voorgelezen. Ook aan deze leeftijdsgroep is voorlezen ontzettend belangrijk voor hun woordenschatontwikkeling. Ouders kunnen boeken lezen die qua woordgebruik en structuur ingewikkelder zijn. Laagopgeleide ouders lezen het minst vaak voor. (bron: GGD Kindermonitor Wijchen 2021)
- Vanaf groep 5 (8 jaar en ouder) beheersen kinderen voldoende leesteknik om zelf boeken te lezen en teksten te begrijpen. Zes procent van de 8- t/m 11-jarigen leest volgens hun ouder zelf nooit buiten schooltijd. Slechts 43% van de kinderen in deze leeftijdsgroep leest dagelijks buiten schooltijd. Meisjes lezen vaker dan jongens. Onder kinderen van laagopgeleide ouders leest 22% nooit buiten schooltijd; bij kinderen van hoogopgeleide ouders is dit 8%. (bron: GGD Kindermonitor Wijchen 2021)
- De trend van afnemend leesplezier als kinderen ouder worden zet zich door in het voortgezet onderwijs. Van de vmbo-leerlingen op het Maaswaal College vindt een twee derde lezen niet zo leuk of vervelend. (bron: Monitor de Bibliotheek op School Maaswaal College Oosterweg 2019)

Met het Leesoffensief Wijchen werken lokale partijen samen om het leesplezier te vergroten en het (voor)leesgedrag van de Wijchense jeugd en hun ouders te verbeteren. De bibliotheek, de kinderopvang en het onderwijs willen dat bereiken langs twee beleidslijnen. De voortgang monitoren ze via de bestaande monitoringstools die zijn ontwikkeld door de Koninklijke Bibliotheek en Stichting Kunst van Lezen.

1. Investeren in scholing van professionals, doorgaande leeslijnen en kennisdeling.

Ze kiezen ervoor om samen te leren en te ontwikkelen. Door kennis en ervaring te bundelen binnen een intensieve ketensamenwerking vergroten ze de effectiviteit van individuele en collectieve inspanningen. Met deze beleidslijnen kiezen ze ervoor om dicht op de werkvloer te gaan. Daar moeten professionals aan de slag om het verschil te maken. De uitwisseling van kennis en goede voorbeelden via een (digitaal) platform zorgt voor een lerende cultuur en inspiratie. Bovendien kan het ook leiden tot innovatie. In het actieplan wordt ruimte geboden voor experimenten. Bij de doorgaande leeslijnen is aandacht voor de traditionele overgangsmomenten van voorschoolse periode naar basisschool en van basisschool naar voortgezet onderwijs.

2. Creëren van een rijke leesomgeving thuis, in de kinderopvang en op school

Uit allerlei onderzoek blijkt dat kinderen die opgroeien in een taalrijke omgeving over het algemeen een betere taalvaardigheid hebben. De deelnemende organisaties nemen dit principe over door te stellen dat een aantrekkelijke en uitdagende leesomgeving kinderen aanzet tot lezen. Als de toegang tot boeken wordt vergroot neemt mogelijke drempels om te gaan lezen weg. Bovendien door boeken op die plekken aan te bieden waar kinderen en jongeren het meeste tijd verblijven ook de afhankelijkheid van anderen. Stel je bent een gemotiveerde lezer, maar thuis zijn er geen boeken en je bent te jong om alleen naar de bibliotheek te gaan, dan is het heel fijn als er op school een goede collectie is met voldoende leuke leesboeken. Daarnaast kiezen de deelnemende organisaties er ook voor om leesbevorderingsactiviteiten, waaronder voorlezen en vrij lezen te borgen binnen de kinderopvang en op scholen.

Gevolgen

Het vergroten van de leesmotivatie onder kinderen en jongeren en bevorderen van (voor)lezen thuis, in de kinderopvang en op school om grotere kansengelijkheid te realiseren en laaggeletterdheid te voorkomen.

Communicatie

Bij beschikking Bibliotheek Wijchen (als penvoeder) informeren over het besluit. De communicatie over de ondertekening van het Convenant Leesoffensief Wijchen 2022-2024 berust bij de penvoeder.

Uitvoering of Vervolgstappen

De uitvoering ligt bij Bibliotheek Wijchen en de andere deelnemende organisaties. Monitoring van de voortgang verloopt via het LEA.

De Bibliotheek Wijchen verantwoordt de subsidie jaarlijks via de reguliere verantwoording van de budgetsubsidie in het jaarverslag en het financieel verslag. Dit houdt de administratieve druk tot het minimum.

Het voornemen is om de ondertekening van het convenant tijdens de Kinderboekenweek 2022 (5 t/m 16 oktober) te doen. De regie voor de ondertekening ligt bij de Bibliotheek.

Geheimhouding

Niet van toepassing.